

Nytt fra Faggruppe for allmenntidisin, UiB

Kjære kollega**i vestlandsk
allmenntidisk**

Med lov skal landet byggast, heiter det, og det gjeld nok også når landet heiter Fastlegeordninga (FLO). Forslaget til ny helse- og omsorgslov legg opp til sterkare styring av fastlegane gjennom lov og forskrift. Universiteta vil ha nytte av at eitt viktig felt vert sterkare regulert, nemleg plikta til å utdanne helsepersonell. Undervisning av studentar, turnuslegar og utdanningskandidatar i primærhelsetenesta vil måtte få eit mykje større omfang i framtida enn no, ikkje minst gjennom samhandlingsreforma. Da treng vi robuste ordningar for sikker utdanningskapasitet og tilsvarande faste ordningar for betaling. I spesialisthelsetenesta er plikta til undervisning lovfesta, og store pengesummar følgjer med denne plikta.

Slik er det ikkje i kommunane, og dessverre ser det ikkje ut til at lovforslaget er med å gjere det lettare for universitetet å plassere ut studentar. Viss kommunane får plikta og pengane, må fastlegane få rettar og plikter til å delta. Det må etter mitt syn bestå av ei plikt til å ta i mot studentar og utdanningskandidatar. Men ei slik plikt må på den andre sida balanserast med at slike oppgåver inngår i kommunale timar og med gode betalingsordningar.

Vi ønskjer ikkje å ha motviljege lærarar. Derfor må kommunen og fastlegane fordele både undervisning og alle andre kommunale oppgåver slik at legane får velje dei oppgåvene dei er mest motiverte for. Eg trur mange nok da vil velje undervisningsoppgåver.

Steinar Hunskaar
steinar.hunskar@isf.uib.no

**Bøker og klokskap i
Filosofisk poliklinikk**

Våren 2011 er det bøker og klokskap som er tema for en serie samtalemøter ved Bergen Offentlige Bibliotek, i regi av Filosofisk poliklinikk. Det sentrale temaet er menneskelig erkjennelse, og hvilken rolle bøker, andre tekster og samtaler kan spille for utvikling av

klokskap i medisinsk yrkesutøvelse og i møte med motgang og sykdom.

Møte 2. mars: Trond Berg Eriksen: Helbredelse som kunsthåndverk. Eriksen er professor i idéhistorie ved Universitetet i Oslo. Han tok doktorgraden i 1975 på en avhandling om Aristoteles. Han har senere utgitt en rekke populærvitenskapelige bøker. Boken "Helse i hver dråpe" var en øyeåpner for mange som har hatt en uro over utviklingstrekk i velferdssamfunnet og i medisinen.

Møte 6. april: Edvin Schei og Hilde Sandvik: Kan bøker forandre helsevesenet? Edvin Schei er professor i allmenntidisin ved UiB. I 2008 utga han boken: Hva er medisiner. Boken er viktig for å forstå hvordan medisiner som hjelpevirksomhet skal praktiseres og forstås. I en samtale med Hilde Sandvik, kronikkredaktør i BT, vil de begge belyse hva som skal til for at fagprosa skal skape endring og ny forståelse i et samfunn.

**Har du pasienter med
frossen skulder?**

Fastlege Satya Sharma driver en studie om frossen skulder, og trenger pasienter med denne diagnosen. Han skal sammenligne behandling av frossen skulder med intra-artikulære injeksjoner med kortison, med eller uten distensjon dvs. økt volum med saltvann, mot en tredje gruppe som får annen behandling eller ingen behandling. Pasientene får all behandling gratis.

Dr Sharma vil gjerne ha henvist pasienter med sikker eller mistenkt frossen skulder for mulig deltagelse i studien. Sharma kan kontaktes på sms på 91 61 56 96 eller faks på 55 39 20 20 med pasientens navn og adresse samt telefonnummer, evt brev til Rolland legesenter, Åsli 3, 5115 Ulset.

Fastleger til studenter

I løpet av 2011 får studenter i Bergen et eget fastlegetilbud. Dette kan avhjelpe legesituasjonen til mer enn 4500 studenter. Universitetet i Bergen får nemlig førsteretten til de tre første fastlegehjemlene som Bergen kommune får tildelt i 2011, skriver studentavisen Studvest. Student-fastlegene er et samarbeid mellom UiB, Studentsamskipnaden

i Bergen (SiB) og Bergen kommune.

Det har lenge vært et problem at studenter ikke har fått egne fastleger i sentrum når de flytter til Bergen for å studere. Resultatet har vært at mange oppsøker legevakten med mindre akutte problem. Ifølge Studvest har mange studenter tatt kontakt med SiB fordi de mangler fastlege. Mens en fastlege i gjennomsnitt har rundt 1300 pasienter, håper Bergen kommune at studentlegene kan få en kapasitet på rundt 1500 pasienter.

**Doktorgrad:
Teaterfaget inn i
legeutdanningen**

Torild Jacobsen disputerte 20. januar 2011 for ph.d. graden ved UiB med avhandlingen "Fiksjonsbasert kommunikasjonstrening i medisinsk utdanning - med bruk av teaterfaglige virkemidler".

Avhandlingen har undersøkt kommunikasjonstrening som baserer seg på bruk av simulanter som pasienter, noe som er den vanligste form for trening ved universiteter i Nord-Amerika og store deler av Europa. I Skandinavia benyttes simulerte pasienter mindre systematisk. I avhandlingen legges det vekt på pragmatisk anvendbarhet og overføringsverdi til andre profesjonsutdannelse hvor menneskelig interaksjon inngår.

I avhandlingen søker Jacobsen å synliggjøre hvordan grep og teknikker fra teaterfaget kan være med på å styrke simulantens troverdighet og muligheter i samspillet med studenten og gjennom det, øke studentens læringsutbytte.

Torild Jacobsen er utdannet skuespiller fra Statens Teaterhøyskole og cand. philol. fra Høgskolen i Bergen. Hun har vært fast ansatt skuespiller ved Den Nationale Scene fra 1978- 1993. Siden 2003 har hun arbeidet som underviser, simulert pasient og trener av simulanter ved klinisk kommunikasjonstrening ved Det medisinsk-odontologiske fakultet. Doktorgraden er gjennomført ved Institutt for samfunnsmedisinske fag, Seksjon for allmenntidisin, der Jacobsen var stipendiat i perioden 2005- 2008.

Nytt fra Faggruppe for allmennmedisin, UiB

Kjære kollega i vestlandsk allmennpraksis!

Skal vi som eit resultat av Samhandlingsreforma endre balansen mellom primær- og spesialisthelsetenesta, trur eg også at vi må endre legeutdanninga slik at nye legerollar blir synlege for studentane tidleg. Fakultetet i Bergen har gripe fatt i dette, og utredar for tida ny studieplan for legeutdanninga, med meir vekt på moderne pedagogikk og meir primærhelseteneste.

I fleire departement arbeider dei med det same, og det er venta ei eiga stortingsmelding om helseutdanningane. Eit truleg resultat er meir utplassering i allmennpraksis og meir deltaking av fastlegar i utdanning. Skal vi få auka utdanningskapasiteten hos fastlegane må vi nok lovfeste ei sterkare plikt til å delta i utdanning og rettleiing. Ei slik plikt bør da også bli ein del av det kommunale pliktarbeidet. Men eg opplever manglande forståing for at slikt arbeid må finansierast på lik line med anna arbeid fastlegane utfører for samfunnet.

Steinar Hunskaar
steinar.hunskar@isf.uib.no

Nettverk for legevaktmedisin

EurOOHnet – European research network for out-of-hours primary health care services er et nystartet forskernettverk med deltagerer fra ni europeiske land (Nederland, Polen, Belgia, Slovenia, Danmark, Tyskland, Sveits, Spania, Norge). Formålet er økt internasjonalt samarbeid i forbindelse med forskningsprosjekter innen legevaktmedisin. I løpet av 2011 vil også Italia og England slutte seg til.

Nettverkets første studie er nylig publisert. Den omhandler medisinske problemstillingene som befolkningen i de ulike landene kommer med til legevakt (BMC Fam Pract 2011;12:30).

Det neste prosjektet er en sammenlignende studie om urinveisinfeksjon på legevakt; kriterier for diagnose, retningslinjer for behandling, og etterlevelse av disse. En studie om informasjonsflyt mellom legevakt og fastleger er under planlegging.

I mai var Nasjonalt kompetansesenter for legevaktmedisin (Nklm) vertskap for EurOOHnets andre seminar. 18 deltagere fra 8 land fikk der en innføring i norsk legevaktmedisin, og besøk til Sotra legevakt. Norsk kontaktperson er førsteamanuensis Gunnar Bondevik, som er fastlege i Bømlo og forsker ved Nklm.

Bjørn Bjorvatn skal leie nytt søvncenter

Nyleg tok Haukeland universitetssjukehus i bruk sitt nye Senter for søvnmedisin. For første gong er tverrfagleg kompetanse innan søvnrelaterte sjukdommar samla på same stad i eit sjukehus, og alle pasientar med søvnrelaterte sjukdomar får no ei overordna einsretta utgreiing.

Fastlege i Bergen og professor i allmennmedisin Bjørn Bjorvatn er tilsett som leiar for senteret på deltid. Ved sidan av sine allmennmedisinske stillingar har han lenge drive det private Bergen søvncenter og også vore leiar for Nasjonalt kompetansesenter for søvnjukdommar (SOVno). På nettsidene til SOVno finst mykje fagstoff om søvn berekna på allmennpraktikarar.

Allmennpraktiker- stipend i vest

Det ble for høsten 2011 søkt om 37 stipendmåneder og delt ut 19. Oslo hadde 5 søknader, Bergen 3, Trondheim 1 og Tromsø 3. Bergen fikk uttelling på alle sine søknader, med til sammen nesten 40% av totaltildelingen. Disse fikk stipend:

- **Kjellaug Enoksen**, sykehjemslege i Bergen, fikk 2 mnd til prosjekt 'Urinveisinfeksjoner hos pasienter i sykehjem' (veileder Anders Bærheim).
- **Ali Raza**, fastlege i Kongsberg, fikk 2 mnd til prosjekt 'Beskrivelse av praksisene til fastlegene med innvandrerbakgrunn i Norge og sammenligning med norskfødte leger' (veileder Esperanza Diaz og Stefan Hjörleifsson).
- **Svein Denis Moutte**, lege ved Bergen legevakt, fikk 3 mnd til prosjekt 'Smerte hos barn og ungdom på legevakt: vurdering

og håndtering' (veileder Tone Morken og Steinar Hunskaar). Dersom du er en av dem som går svanger med et prosjekt, ta kontakt med en av de ansatte i allmennmedisingruppen.

Kvalitetspris til Janecke Thesen

Janecke Thesen fikk 26.5.2011 Legeforeningens kvalitetspris for primærhelsetjenesten. Hun har vært en vesentlig pådriver for et omfattende kvalitetsarbeid innenfor norsk allmennmedisin i mer enn ti år, heter det i begrunnelsen for tildelingen.

Thesen er fastlege på Osterøy, spesiallege/forsker på Nasjonalt kompetansesenter for legevaktmedisin (Nklm), veileder i spesialistutdanningen og i forbedringsarbeid, og spesialist i allmenn- og samfunnsmedisin. Hun er også praksiskonsulent.

Hun er leder av Kvalitetsutvalg for primærmedisin (KUP), og ikke minst kjent for å ha medvirket til TrinnVis kvalitetssystem for legekontor og legevakter. Ved Nklm har hun prosjekter innen rus og legevakt, akuttmedisinkurs, og utvikling av elektroniske læringsverktøy for akuttmedisin tilpasset allmennleger og turnuskandidater. Vi gratulerer!

Endret legestudium ved UiB?

UiB er det eneste universitetet som øker antall primærstøkere til medisinstudiet i høst, en økning på hele 23 prosent. Antall søkere har gått kraftig ned i Oslo og Trondheim med henholdsvis 18 og 17 prosent.

“Det medisinsk-odontologiske fakultet vil likevel gjøre endringer på medisinstudiet for å tilpasse seg det vi tror Helse-Norge har behov for de neste tjue til tretti årene”, sier dekan Nina Langeland til universitetsavisa På Høyden. Blant annet skal medisinstudentene i større grad ut av sykehuset og utplasseres i primærhelsetjenesten tidlig i løpet av studiet. Det er behov for mer helsepersonell i førstelinjen. “Ved en tidlig utplassering vil studentene også få en legeidentitet på et tidlig stadium”, sier Langeland.

Nytt fra Faggruppe for allmenntmedisin, UiB

Kjære kollega i vestlandsk allmenntpraksis!

Det er i dag store forskjellar mellom vilkår for legar i spesialisering i sjukehus og i kommunane. Både regjeringa, legeföreninga og akademiet har meint at for å betre rekrutteringa treng vi eit strukturert og fast løp for spesialistutdanning også i allmenntmedisin. Vi har fått 5 mill. kroner på Statsbudsjettet for 2011 til utprøving av ei ordning med fastlønte utdanningsstillingar. Regjeringa trur at tiltaket også kan ha ein gunstig effekt på legevakt ved at vikarleger blir erstatta av utdanningskandidatar med røter i distriktet.

I mindre grad har vi diskutert om innhaldet i utdanninga vår bør endrast samstundes. Eg meiner vi bør auke læringstrykket vesentleg i høve til i dag. Vår modell er sterkt prega av oppmøte til aktivitetar og kor ein har vore i fem år, ikkje kva ein har lært eller kan. Det er tankevekkande for meg å oppleve vekt på dokumentasjon av oppnådde resultat som pregar utdanninga i mange andre land. Evalueringar, eigenrapportar og klinisk og teoretisk eksamen og andre dokumenterte evalueringsformer er viktig i desse systema. Eg opplever at mange land utdannar meir kompetente spesialistar enn oss, på kortare tid og på bakgrunn av færre pasientkontaktar. Eg meiner det kliniske læringstrykket må opp, den kliniske effektiviteten ned og fokus retta mot å oppnå ein definert og dokumentert kompetanse. Slik får vi gode og nyttige fastlegar i framtida.

Steinar Hunskaar
steinar.hunskar@isf.uib.no

Les 2 x BMJ frå allmenntmedisin!

I løpet av juli 2011 hadde Forskingsgruppe for allmenntmedisin to artiklar på trykk i det anerkjente tidsskriftet BMJ.

Postdoktorstipendiat Bettina Husebø og medarbeidarar var førsteoppdrag på BMJs nettside da denne artikkelen vart publisert: Husebo BS, Ballard C, Sandvik R et al. Efficacy of treating pain to reduce behavioural disturbances in residents of nursing homes with dementia: cluster randomised

clinical trial. *BMJ* 2011;343:d4065. Artikkelen gjev eit viktig perspektiv for å forstå uro og agitasjon blant demente eldre, som tidlegare i stor utstrekning er blitt behandla med psykotrope medisinar som for eksempel neuroleptika. Smertebehandling etter ein definert protokoll reduserte i denne studien agitasjon og andre neuropsykiatriske symptom.

Professor Ole F Norheim og mellom anna professor i allmenntmedisin Eivind Meland og allmenntlege Bjørn Gjelsvik presenterer bakgrunnen for dei nye norske retningslinene for førebygging av hjarte- og karsjukdommar: Norheim OF, Gjelsvik B, Klemsdal TO et al. Norway's new principles for primary prevention of cardiovascular disease: age differentiated risk thresholds. *BMJ* 2011; 343:d3626. Norge har lagt seg på ei anna tilnærming enn mange andre land ved å bruke aldersbestemte kriterier for risikogrenser.

Pris til Kristina Iden

Stipendiat Kristina Riis Iden ved Allmenntmedisinsk forskningsenhet i Bergen har fått Rogaland legeförenings pris for primærmedisinsk forskning for 2011. Hun er spesialist i allmenntmedisin og jobber som fastlege i Stavanger. Hun har jobbet fulltid og deltid som sykehjemslege i mange år.

I 2009/2010 gjennomførte hun en kvalitativ studie rundt beslutningsfaktorer om behandling med antidepressiva i sykehjem. Nå gjennomfører hun en kvantitativ studie rundt forekomst og behandling av depresjon hos nyinnlagte pasienter med langtidsplass i sykehjem i Stavanger, Sandnes og Sola. Hun registrerer diagnoser, medisinlister, tidlige og aktuell behandling opp mot enkle tester og intervju av pasienten.

Planer for Senter for sykehjemsmedisin

I Innstillingen fra helse- og omsorgskomiteen om den nye helse- og omsorgstjenesteloven blir det omtalt et forslag om et eget senter for sykehjemsmedisin. Komiteen viser til at det eksisterer lite

forskning i og på den kommunale helse- og omsorgstjenesten, og at forskning er en viktig forutsetning for å øke kvaliteten på tjenestene.

Komiteen har merket seg at miljøet ved Institutt for samfunnsmedisinske fag ved UiB driver sykehjemsforskning i samarbeid med mange andre, med tema som alderspsykiatri, smerte, demens, legemiddelbehandling, palliativ omsorg og metodeutvikling, og at det eksisterer betydelig kompetanse på utnyttelse av helseregistre for medisinsk forskning ved instituttet. Komiteen har merket seg planene med å opprette et nasjonalt senter for sykehjemsmedisin, og at instituttet gjør et viktig arbeid med forskningsbasert undervisning av medisinstudenter og videreutdanning av leger innen fagene allmenntmedisin og sykehjemsmedisin.

FrP, Høyre og KrF mener det er viktig å videreutvikle og stimulere det miljøet som er etablert, slik at det kan fremstå som et akademisk fyrtårn innenfor fagfeltet sykehjemsmedisin. Men bare FrP og KrF anmoder regjeringen om å komme tilbake i statsbudsjettet for 2012 med en bevilgning som legger til rette for en slik satsing.

Bjørn Bjorvatn fikk formidlingspris

Fastlege i Bergen og professor i allmenntmedisin Bjørn Bjorvatn har fått Det medisinsk-odontologiske fakultet sin pris for fremragende forskningsformidling for 2010. Han har henvendt seg til både fagfolk og til allmenheten, og ble hedret for sin aktive og engasjerte formidling av forskning på søvnforstyrrelser på en enkel og forståelig måte, slik at publikum kan kjenne seg igjen.

Bjorvatn har vært en aktiv formidler i mange år, og bare i 2010 har han optrådt i radio og fjernsyn, riksdekkende aviser, ukeblader og nettsider hele 32 ganger. I juryens uttalelse heter det at Bjorvatn har hatt "en fabelaktig evne til å kunne popularisere og knytte behovet for vitenskapelig kunnskap til dagsaktuelle tema, der aktuelle eksempler på dette er "Lite søvn under OL" og "Søvnproblemer hos ungdom og dagens multimediasamfunn".

Nytt frå Faggruppe for allmenmedisin, UiB

**Kjære kollega
i vestlandsk
allmennpraksis!**

På annan stad i nyhetsbrevet kan vi gratulere Lillebeth Larun som første "eigenproduserte" doktorgrad frå Allmenmedisinsk forskningsenhet i Bergen. Forskingsgruppe for allmenmedisin er inne i ein straum av ph.d.-avhandlingar for tida, og vi vil gjerne presentere dei i denne spalta. Ikkje alle er allmennlegar. Det er både flott og ei utfordring. At forskarane i det allmenmedisinske miljøet i Bergen er attraktive rettleiarar og rekrutterer utover eige miljø, er eit kvalitetsteikn. Men utfordringa er å sikre god rekruttering til eigne rekker, både for akademiet og for fastlege-korpset, som ligg godt bak dei fleste andre spesialitetar når det gjeld andel med doktorgrad.

Allmenmedisinsk forskningsenhet (AFE), som i Bergen er lagt til organisasjonen Uni helse og leia av Guri Rørtveit, er eit viktig instrument for forskingsaktiviteten vår. Målsettinga er at fastlegane skal kunne vere oppdaterte og ha mykje kunnskap basert på allmenmedisinsk forskning. Basisfinansieringa skjer over statsbudsjettet, og har dessverre vore langt mindre enn det vi har håpa. Men pengar kan ein også få gjennom NFR, universitetet, Allmenmedisinsk forskningsfond og andre kjelder. For 2011 var det løyvd 12 mill. kroner til dei fire forskningseiningane, av dette 4 mill. kroner i høve samhandlingsreforma. AFE Bergen hadde i fjor nesten like mykje frå andre kjelder som frå statsbudsjettet. For 2012 er det foreslått 14 mill. kroner til dei fire einingane, meir enn prisstigninga, men langt frå nok til sunn basisdrift.

Steinar Hunskaar
steinar.hunskar@isf.uib.no

**Allmennlegeprisen til
Regin Hjertholm**

Fastlege Regin Hjertholm (f. 1960) fikk årets allmennlegepris fra Allmennlegeforeningen i mai 2011. Hjertholm ble godkjent spesialist i allmenmedisin i 1994 og har vært fastlege ved Eidsvåg legekantor i Bergen siden 1990.

Prisen fikk han for arbeidsinnsatsen innen forbedring av dataverktøy i allmennpraksis.

Han har arbeidet i årevis for å forbedre fastlegenes elektroniske journaler. Hans arbeid er nå konkretisert bl.a. i EPJ-løftet, og hans utrettelige engasjement har bidratt til at det er blitt etablert en gruppe allmennleger som forsøker å bidra i dette viktige arbeidet.

**Første doktorgrad til
AFE Bergen**

Lillebeth Larun disputerte 29. september 2011 for ph.d.-graden med avhandlingen "Kronisk utmattelsessyndrom. Kunnskap, aktivitet og utfordringer".

Avhandlingen handler om kunnskapsgrunnlaget om erfaringer og effekt av fysisk aktivitet og andre utfordringer ved tilstanden, og består av tre deler. En syntese av 20 empiriske, kvalitative studier sammenfatter pasienters og legers erfaringer og holdninger til CFS. I en fokusgruppestudie undersøktes betingelser for positive erfaringer og effekter av negative erfaringer ved fysisk aktivitet hos pasienter med CFS. En systematisk oversikt med syv randomiserte kontrollerte studier (totalt 403 deltakere) vurderer effekten av trening for utmattelse, helserelatert livskvalitet og smerte. Konklusjonen var at tilpasset treningsbehandling kan oppleves positivt og kan ha positiv effekt på utmattelse hos pasienter med CFS. Treningen bør være egenstyrt og lystbetont.

Larun er utdannet Mensendieck fysioterapeut, har en mastergrad i folkehelsevitenskap og har fra 2002 vært ansatt på Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten. Professor Kirsti Malterud har vært hovedveileder.

**Doktorgrad om
skiftarbeid**

Siri Waage disputerte fredag 30. september 2011 for ph.d.-graden med avhandlingen: "Shift work, sleep and health in the petroleum offshore industry". Formålet med avhandlingen var å undersøke sammenhengen mellom skiftarbeid, søvn og helse blant skiftarbeidere i norsk offshore industri.

"Skiftarbeidslidelse" er en døgnrytmeforstyrrelse med søvnproblemer og uttalt søvnighet i våkeperioden. Rundt 23 % av

arbeiderne hadde denne lidelsen. De eldste arbeidstakerne hadde ikke mer plager enn de yngre. Grad av søvnighet var økt i forbindelse med endring i døgnrytme både fra dag til natt, og fra natt til dag. Doktoranden konkluderer med at mange arbeidere i norsk petroleumsindustri offshore tåler skiftarbeid godt.

Siri Waage (1971) er utdannet sykepleier og har hovedfag i Helsefremmende arbeid og helsepsykologi. Veiledere har vært professorene Bjørn Bjorvatn og Bente E. Moen.

**Professor i
eldremedisin**

Førsteamanuensis i allmenmedisin og forskar ved AFE Bergen, Sabine Ruths, er tilsett som professor (50%) i eldremedisin knytta til Institutt for samfunnsmedisinske fag. Stillinga er eit ledd i satsing på geriatri og er finansiert av Helse Vest.

**Nyresykdom i
allmennpraksis**

Kristin Moberg Aakre disputerte den 12. oktober 2011 for ph.d.-graden med avhandlingen "Use and interpretation of urinary albumin and estimated glomerular filtration rate findings in primary health care".

Avhandlingen bygger på data fra nasjonale og internasjonale spørreundersøkelser gjort blant allmenn- og laboratorieleger. Det ble vist at i enkelte europeiske land ble unødvendig kompliserte metoder brukt for urinundersøkelse. Allmenlegene oppfattet ikke alltid alvorlighetsgraden av nyresykdom, men en stor del av pasientene var like vel utredet med urinprøver og behandlet med medikamenter slik de burde. Mange blir sannsynligvis henvist senere enn det som er anbefalt internasjonalt. For å sikre best mulig behandling i fremtiden trenger både allmennleger og laboratoriespesialister bedre og mer informasjon enn i dag.

Hovedveileder har vært professor Sverre Sandberg med professor Geir Thue som medveileder. Aakre er spesialist i medisinsk biokjemi og arbeider ved Laboratorium for klinisk biokjemi ved Haukeland universitetssjukehus.

Nytt frå Faggruppe for allmenntmedisin, UiB

Kjære kollega i vestlandsk allmenntpraksis!

Norges forskningsråd har evaluert norsk medisinsk og helsefagleg forskning ved hjelp av eit internasjonalt ekspertpanel. Rapporten kom i slutten av november. Der kom dei allmenntmedisinske forskingsmiljøa i Bergen svært godt ut. Vi får karakter på høgde med, og dels betre enn, mange av forskingsmiljøa ved universitetsklinikken. På ein skala frå 1 (weak) til 5 (excellent) får Forskningsgruppe for allmenntmedisin karakteren 4 (very good), Allmenntmedisinsk forskingsenhet 3-4 og Nasjonalt kompetansesenter for legevakttmedisin 2-3. Samla er vi det største og beste forskingsmiljøet i allmenntmedisin landet, gitt dei kriteria som er brukt i evalueringa.

Det er høg produksjon av artiklar og doktorgradar, og relevansen til praksis er god. Panelet meiner at vi treng fleire forskarar med høg stillingsprosent og meir rettleiarkapasitet. Dette er i tråd med våre eigne vurderingar.

Alt i alt er NFR si evaluering ei flott oppmuntring til det som er gjort og til å halde fram med akademisk arbeid innan faget på brei front. Ei fin julegåve!

Steinar Hunskaar
steinar.hunskar@isf.uib.no

Nidarosprisen til Kirsti Malterud

Annethvert år sames norske allmenntleger til faglig fornying på Nidaroskongressen i Trondheim. Der utdeles Nidarosprisen til en allmenntmedisiner som har gjort en fremragende innsats for utdanning, informasjon og fagutvikling. I år ble Kirsti Malterud tildelt prisen fordi hun gjennom en årrekke har gjort viktig arbeid for forskning og utviklingen av faget. Malterud er forsker ved Allmenntmedisinsk forskingsenhet i Bergen og professor i allmenntmedisin ved Universitetet i Bergen. Hun har lang fartstid som fastlege og har et stort antall vitenskapelige publikasjoner, bøker og bokkapitler. Hun har levert sentrale bidrag når det gjelder å gjøre kvalitative forskningsmetoder kjent og anerkjent i medisin og helsefag.

Dr.grad om legevakt: Høy aktivitet og trygge vurderinger

Elisabeth Holm Hansen disputerte 18. november 2011 for ph.d.-graden med avhandlingen: "Monitoring activities in out-of-hours emergency primary care in Norway. A special emphasis on nurses telephone triage and counselling".

Ved et representativt utvalg legevakter ble henvendelsene registrert gjennom et helt år. I de samme legevaktene ble også sykepleiernes fastsetting av hestegrad undersøkt. I en annen legevakt ble det undersøkt om innringerne forstod rådene som ble gitt av sykepleier på telefonen, i hvilken grad de fulgte rådene og hva kontakten førte til.

Studiene avdekket store variasjoner i henvendelser til legevakt. Norge har høy kontaktrate sammenlignet med andre land, med unntak av Danmark. Tilstander som ikke haster utgjorde 76 % av alle henvendelsene og 2 % var akutte, alvorlige tilstander.

Sykepleiernes fastsetting av hestegrad viste totalt 77 % korrekte vurderinger i henhold til Indeks for medisinsk nødhjelp. Av innringerne som fikk råd av sykepleier på telefonen sa 99 % at de forstod rådene, og flesteparten sa de fulgte dem.

Elisabeth Holm Hansen (f.1957) er sykepleier og Master of Public Health. Hun jobber som forsker ved Nasjonalt kompetansesenter for legevaktmedisin, Uni Helse. Professor Steinar Hunskaar har vært hovedveileder.

Legerollen mellom organteknikk og eksistens

Filosofisk Poliklinikk sin møteserie vil i 2012 bli arrangert som en kursserie, men åpent for alle interesserte. **Sted:** Bergen Offentlige Bibliotek, Strømgaten 6, Bergen, onsdager kl 1900-2130

Deltakelse på minst to møter og betalt kursavgift gir godkjente kurspoeng for alle spesialiteter. Deltakelse på 5-6 kvelder gir emnekurs i allmenntmedisin. Påmelding: edvin.schei@isf.uib.no

Program for første halvår 2012:

4.1.12: Legen er alltid leder – fire spørsmål og fire fiender. Edvin Schei, fastlege og professor i allmenntmedisin.

1.2.12: Høvisk men ikke interessert: hvordan legers høflighet maskerer fraværet av eksistensiell omsorg i pasientarbeid. Kari Milch Agledahl, lege, filosof, phd, Helse Finnmark.

7.3.12: Molekyler og mening. Biologi for det 21. århundre. Linn Getz, lege, Allmenntmedisinsk forskingsenhet, NTNU.

11.4.12: Legens oppmerksomme nærvær - en profesjonell forpliktelse. Michael deVibe, spesialist i allmenntmedisin, forsker ved Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten.

Anders Forsdahls minnepris til Sverre Rørtveit

Nasjonalt senter for distriktsmedisin deler ut prisen til minne om den tidligere professor i Tromsø og distriktslege i Øst-Finnmark. Sverre Rørtveit beskrives som en trofast sliter i primærhelsetjenesten, som lege i Austevoll siden 1981.

Et stort antall turnusleger har fått sin opplæring hos Rørtveit. Han har hatt en spesiell interesse av akuttberedskap og utvikling av faglig kvalitet i denne tjenesten, men også hatt sterk interesse for infeksjonsmedisin. Han har publisert en rekke vitenskapelige artikler. Vi gratulerer med prisen!

Allmenntpraktiker- stipend til Bergen

Ved siste tildeling for våren 2012 var det bare en tildeling til Bergen: Lege Svein Denis Moutte ved Bergen legevakt fikk tildelt 3 mnd AFU-stipend for prosjektet "Smerte hos barn og ungdom på legevakt: vurdering og håndtering".

Ny bok: Kvalitativ forskingsmetode

Professor Kirsti Malterud; Kvalitative metoder i medisinsk forskning, 3. utgave - en innføring. Universitetsforlaget, 2011. Mye av teksten er ny i forhold til bokas tidligere utgaver. I den nye utgaven av denne mye brukte boken finnes også omtale av prosjektlogg, kvalitative metaanalyser, diskursanalyse og prosedyrer for forskningssetisk godkjenning.